

Kúria

Bfv.I.500/2018/5. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év szeptember hó 11. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kunszentmártoni Járásbíróság 10.B.209/2015/10. számú, valamint a Szolnoki Törvényszék 2.Bf.612/2016/4. számú ítéletét **II. rendű** terheltre vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Kunszentmártoni Járásbíróság a 2016. március 1. napján kihirdetett 10.B.209/2015/10. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont]. Ezért egy év nyolc hónap szabadságvesztésre és három év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani, abból legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság elrendelte a Mezőtúri Járásbíróság 3.Bk.280/2013/2. számú határozatával kiszabott nyolc hónap fogházbüntetés végrehajtását. Rendelkezett továbbá a polgári jogi igényről a bűnjelekről és a bűnügyi költség megfizetéséről.

A fellebbezések alapján másodfokon eljáró Szolnoki Törvényszék a

2017. május 30-án kihirdetett 2.Bf.612/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; II. rendű terhelt terhére értékelte csalás büntettét a Btk. 373. § (1) bekezdés I. fordulat, (4) bekezdés c) pontja szerint minősítette. Mellőzte továbbá a II. rendű terhelttel szemben a Mezőtúri Járásbíróság 3.Bk.280/2013/2. számú határozatával kiszabott nyolc hónap fogházbüntetés végrehajtásának elrendelésére vonatkozó rendelkezést. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a II. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés c) pontja, valamint ugyanezen törvény 373. § (1) bekezdés II. d) pontjára hivatkozással.

A felülvizsgálati indítvány szerint a Kunszentmártoni Járásbíróságon érdekében védő nem járt el, a másodfokú bíróság pedig nem idézte a nyilvános ülésre, azt távollétében tartották meg. Ezért a megtámadott ítéletek hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

A Legfőbb Ügyészség BF.469/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a járásbíróság a vádirati minősítésnek megfelelően a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás büntette miatt folytatta le az eljárást, ezért a három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt folyamatban volt eljárásban az 1998. évi XIX. törvény 242. § (1) bekezdés b) pontja és a 46. § a) pontja alapján a tárgyaláson nem volt kötelező a védő részvétele. Ezt követően a másodfokú bíróság előtt a bűncselekmény minősítésének megváltozása miatt volt kötelező a védő jelenléte, a védő a másodfokú bíróság nyilvános ülésén a II. rendű terhelt érdekében részt vett. A törvényszék a nyilvános ülést a szabályszerűen idézett II. rendű terhelt távollétében az 1998. évi XIX. törvény 362. § (3) bekezdésében írtak szerint tartotta meg, ezért eljárási szabálysértést nem követett el.

Indítványozta azért, hogy a Kúria II. rendű terhelt tekintetében a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn.

A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát 2018. április 10-én, azaz a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) hatálya alatt terjesztette elő.

2018. július 1-jén azonban hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.).

A Be. 870. § (1) bekezdése alapján az e törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi

jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha azt a törvény másként nem szabályozza.

A Be. 659. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

A Kúria a felülvizsgálati indítvány elbírálására a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulést tűzött ki, melyen a megtámadott határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett vizsgálta a Be. 659. § (6) bekezdésében meghatározott esetleges további eljárási szabálysértéseket, illet azonban nem észlelt.

Az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor volt helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság határozatának meghozatalára a fenti törvény 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

Az 1998. évi XIX. törvény 373. § (1) bekezdés II. d) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósult meg, ha a bíróság tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező volt.

A fentiekkel egyező rendelkezést tartalmaz a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja, mely szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta. Ilyen feltétlen eljárási szabálysértés a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint az, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező volt.

A régi Be. 242. § (1) bekezdés b) pontja, illetve 46. § a) pontja értelmében a védő részvétele a tárgyaláson kötelező, ha az eljárás olyan bűncselekmény miatt folyik, amelyre a törvény ötévi vagy annál súlyosabb szabadságvesztést rendel.

A Be. 373. § (3) bekezdése alapján nem valósul meg a 373. § (1) bekezdés II. d) pontjában meghatározott eljárási szabálysértés, ha a másodfokú bíróság a bűncselekmény minősítésének megváltozása folytán állapítja meg, hogy az elsőfokú bírósági tárgyaláson védő részvétele kötelező lett volna. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének csak akkor van helye, ha az ügyész olyan bűncselekmény miatt emelt vádat, amelyre a törvény ötévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel, vagy a bíróság megállapította a vádtól eltérő minősítés lehetőségét.

Ezzel egyező rendelkezést tartalmaz a Be. 608. § (2) bekezdés a) pontja.

A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az első fokú eljárás három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő csalás miatt folyt, a járásbíróóság a vádtól eltérő minősítés lehetőségét nem állapította meg, ezért védő részvétele nem volt kötelező. A másodfokú bíróság előtt a bűncselekmény minősítésének megváltozása miatt volt kötelező a védő jelenléte, a védő a másodfokú bíróság nyilvános ülésén a II. rendű terhelt érdekében részt vett, ezért a II. rendű terhelt eljárási kifogása nem foghat helyt.

A fentieken túlmenően a másodfokú bíróság a 2017. május 8. napjára kitűzött nyilvános ülésre a II. rendű terheltet - a következményekre való figyelmeztetés mellett - idézte, az idézést a II. rendű terhelt élettársa vette át, azaz az idézés kézbesítése szabályszerű volt.

A régi Be. 362. § (3) bekezdése alapján - ha a terhelt meghallgatása nem szükséges a másodfokú eljárásban, a nyilvános ülés a szabályszerűen megidézett vádlott távollétében is megtartható, következésképpen akkor, amikor a bíróság a terhelt távollétében járt el, feltétlen eljárási szabálysértést nem követett el.

A Kúria a teljesség kedvéért megjegyzi, hogy a fenti rendelkezéssel azonos tartalmú a Be. 599. § (5) bekezdése, a másodfokú bíróság nyilvános ülése a hatályos szabályok alapján is megtartható a szabályszerűen idézett terhelt távollétében.

Mindebből következően, a felülvizsgálati indítványban megjelölt körülményeket mindkét büntetőeljárási törvény teljes mértékben azonos módon szabályozza.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát alaptalannak találva a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

A végzés ellen fellebbezésre nincs lehetőség, a határozat felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. szeptember 11.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Domonyai Alexa s.k. előadó
bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
TóthLné
bírószági tisztviselő